

Bruksela, 10 kwietnia 2026 r.
(OR. en)

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2023/0228(COD)

17102/25
ADD 1

AGRI 746
AGRILEG 216
SEMENCES 52
PHYTOSAN 65
FORETS 151
CODEC 2207

PROJEKT UZASADNIENIA RADY

Dotyczy: Stanowisko Rady w pierwszym czytaniu w sprawie przyjęcia
ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
w sprawie produkcji leśnego materiału rozmnożeniowego i obrotu nim,
zmieniającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady
(UE) 2016/2031 i (UE) 2017/625 oraz uchylającego dyrektywę Rady
1999/105/WE (rozporządzenie w sprawie LMR)
– Projekt uzasadnienia Rady

I. WPROWADZENIE

1. 5 lipca 2023 r. Komisja przyjęła wniosek ustawodawczy w sprawie produkcji i wprowadzania do obrotu leśnego materiału rozmnożeniowego (LMR) w UE i 6 lipca 2023 r. przedłożyła go Radzie¹.
2. Podstawą tego wniosku jest art. 43 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) (zwykła procedura ustawodawcza).
3. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny przyjął opinię 13 grudnia 2023 r.²

¹ Dok. 11503/23 + ADD 1.

² Dok. 5402/24.

4. W Parlamencie Europejskim komisją przedmiotowo właściwą jest Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi (AGRI), a Komisja Ochrony Środowiska Naturalnego, Klimatu i Bezpieczeństwa Żywności (ENVI) jest komisją zaangażowaną. Na sprawozdawcę ponownie został wyznaczony Herbert Dorfmann (PPE, Włochy). 24 kwietnia 2024 r. Parlament Europejski przyjął stanowisko w pierwszym czytaniu.
5. Wniosek i odpowiednią ocenę skutków przedstawiono³ podczas nieformalnej wideokonferencji członków Grupy Roboczej ds. Zasobów Genetycznych i Innowacji w Rolnictwie (dalej zwanej „grupą roboczą”) 6 lipca 2023 r., a na forum Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa – 25 lipca 2023 r. Grupa robocza kontynuowała analizę wniosku na dodatkowych posiedzeniach podczas prezydencji hiszpańskiej, belgijskiej, węgierskiej i polskiej.
6. 13 czerwca 2025 r. Komitet Stałych Przedstawicieli uzgodnił przyznanie prezydencji mandatu do prowadzenia negocjacji z Parlamentem Europejskim⁴.
7. 1 września 2025 r. komisja AGRI Parlamentu Europejskiego postanowiła rozpocząć negocjacje międzyinstytucjonalne z Radą na podstawie tekstu uzgodnionego na posiedzeniu plenarnym 24 kwietnia 2024 r. Decyzja ta została potwierdzona na wrześniowej sesji plenarnej.
8. Na tej podstawie przeprowadzono negocjacje z Parlamentem Europejskim i Komisją, by uzyskać wczesne porozumienie w drugim czytaniu.
9. Między wrześniem a grudniem odbyło się 12 międzyinstytucjonalnych posiedzeń technicznych. Posiedzenie trójstronne zostało przygotowane przez Komitet Stałych Przedstawicieli 14 listopada 2025 r.⁵ i odbyło się 8 grudnia 2025 r. Podczas tego posiedzenia współprawodawcy osiągnęli ogólne wstępne porozumienie, które następnie skonsolidowano w ostateczny tekst kompromisowy.

³ Dok. 11694/23.

⁴ Dok. 9694/25 REV 1.

⁵ Dok. 13836/25.

10. 10 grudnia 2025 r. Komitet Stałych Przedstawicieli został poinformowany o wyniku posiedzenia trójstronnego.
11. 19 grudnia 2025 r. Komitet Stałych Przedstawicieli przeanalizował ostateczny tekst kompromisowy i potwierdził to porozumienie⁶.
12. 24 lutego 2026 r. parlamentarna komisja AGRI przegłosowała uzgodniony tekst. 5 marca 2026 r. przewodnicząca komisji AGRI wysłała pismo do przewodniczącego Komitetu Stałych Przedstawicieli, w którym zazaczyła, że w przypadku gdy Rada prześle Parlamentowi Europejskiemu swoje uzgodnione stanowisko w wersji zweryfikowanej przez prawników lingwistów, zaleci ona, aby na sesji plenarnej stanowisko Rady zostało przyjęte bez poprawek w drugim czytaniu Parlamentu⁷. Tekst załączony do pisma odpowiada tekstowi, dla którego 19 grudnia 2025 r. wyraził poparcie Komitet Stałych Przedstawicieli.

II. CEL

13. Celem proponowanego rozporządzenia w sprawie LMR jest zastąpienie dyrektywy Rady 1999/105/WE poprzez doprecyzowanie jej zakresu stosowania i aktualizację jej przepisów. Rozporządzenie służy osiągnięciu kilku kluczowych celów, m.in. zapewnienia identyfikowalności poprzez pozyskiwanie leśnego materiału rozmnożeniowego z zarejestrowanych drzew rodzicielskich (tj. materiału podstawowego) oraz certyfikacji LMR z myślą o zagwarantowaniu wysokiej jakości materiału. Celem rozporządzenia jest również zapewnienie równych warunków działania dla podmiotów, zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności w sektorze LMR, a jednocześnie – sprostanie wyzwaniom związanym ze zrównoważonym rozwojem i klimatem. Ponadto rozporządzenie dostosuje się do nowych osiągnięć naukowych i technicznych, takich jak techniki biomolekularne i cyfryzacja, oraz będzie wspierać ochronę i zrównoważone użytkowanie leśnych zasobów genetycznych. Ponadto ma poprawić spójność z obowiązującymi przepisami dotyczącymi kontroli urzędowych i zdrowia roślin.

⁶ Dok. 17064/25.

⁷ Dok. 7031/26.

III. ANALIZA STANOWISKA RADY W PIERWSZYM CZYTANIU

14. Poniżej przedstawiono główne elementy stanowiska Rady w pierwszym czytaniu, co do których współprawodawcy osiągnęli porozumienie.
15. Nowe rozporządzenie ustanawia dostosowany i skuteczny **system kontroli LMR**, wyłączając go z zakresu stosowania rozporządzenia w sprawie kontroli urzędowych (2017/625), ale zachowując odniesienia do niektórych artykułów zawartych w rozporządzeniu 2017/625. Państwa członkowskie będą zobowiązane do wyznaczenia właściwych organów dysponujących odpowiednimi zasobami i uprawnieniami, w tym dostępem do obiektów wykorzystywanych przez podmioty i do odpowiedniej dokumentacji, by te kontrole przeprowadzać.
16. W celu uzupełnienia tego systemu wybrane przepisy zawarte w rozporządzeniu 2017/625 zostaną dostosowane i włączone do rozporządzenia w sprawie LMR. Przepisy te będą dotyczyć takich obszarów jak pisemna dokumentacja kontroli urzędowych, urzędowa certyfikacja, kontrole Komisji w państwach członkowskich, sankcje i przejrzystość kontroli.
17. Celem ogólnym tego systemu kontroli jest zapewnienie spójnego i wiarygodnego nadzoru ze strony właściwych organów przy jednoczesnym zminimalizowaniu obciążeń administracyjnych i finansowych we wszystkich państwach członkowskich.
18. Współprawodawcy uzgodnili, że **krajowe plany awaryjne** pozostaną dobrowolne, a ich struktura będzie opierać się na uproszczonych wymogach. Zmniejszy to obciążenie administracyjne, a jednocześnie umożliwi państwom członkowskim budowanie niezbędnej gotowości i zdolności. Na wniosek Parlamentu rozszerzono wykaz elementów, które *mogłyby* zostać uwzględnione w tych planach, a Komisja została uprawniona na mocy art. 9 ust. 5 do określenia elementów wspierających ich tworzenie i wdrażanie.
19. Jeżeli chodzi o **zatwierdzanie materiału podstawowego**, w porozumieniu utrzymano obowiązujące zasady zatwierdzania „materiału podstawowego” i certyfikacji zebranego LMR. Nowe przepisy stanowią, że państwa członkowskie muszą włączyć zatwierdzony materiał podstawowy do swoich rejestrów krajowych, wraz z odpowiednim ogólnounijnym wykazem z myślą o identyfikowalności. Państwa członkowskie mogą zezwolić podmiotom profesjonalnym na zatwierdzanie materiału podstawowego do celów ochrony pod nadzorem urzędowym, zachowując ostateczne uprawnienia decyzyjne w odniesieniu do włączenia tego materiału do rejestrów krajowych.

20. Aby jeszcze bardziej poprawić jakość LMR w Unii, rozszerzono **wykaz gatunków drzew** objętych rozporządzeniem. Państwa członkowskie zachowują elastyczność co do stosowania bardziej lub mniej rygorystycznych środków w odniesieniu do gatunków drzew niewymienionych w załączniku I, aby w ten sposób odzwierciedlić krajowe realia w leśnictwie.
21. Jeżeli chodzi o **wymogi dotyczące obrotu agrofagami jakościowymi**, ostateczne porozumienie zawiera przepis, o który zwrócił się Parlament. Kontrole będą oparte na analizie ryzyka, a badanie ogranicza się do sprawdzenia braku objawów, co pozwala zmniejszyć obciążenia administracyjne. Przemawia za tym nowa definicja „agrofagów jakościowych” zawarta w rozporządzeniu.
22. Datę **rozpoczęcia stosowania** rozporządzenia przesunięto z trzech do pięciu lat po jego wejściu w życie, aby dać czas na niezbędne dostosowanie ponad 25-letniej utrwalonej praktyki krajowej i na wdrożenie nowego systemu kontroli.
23. W przypadku **przywozu LMR z państw trzecich** udział w Systemie Nasion i Roślin Leśnych OECD nie jest już obowiązkowy, ale może zostać uwzględniony przez Komisję przy ocenie, czy ten LMR spełnia wymogi równoważne z wymogami mającymi zastosowanie w Unii. Na zasadzie odstępstwa, na wniosek państwa członkowskiego, Komisja może tymczasowo zezwolić na przywóz z państwa trzeciego LMR, który nie spełnia tych wymogów, w przypadku gdy w co najmniej jednym państwie członkowskim ze względu na nadzwyczajne zdarzenia występuje możliwy do wykazania niedobór gatunków, któremu nie mogą zaradzić inne państwa członkowskie lub państwa trzecie, w odniesieniu do których stwierdzono równoważność.

IV. PODSUMOWANIE

24. Stanowisko Rady zachowuje cel wniosku Komisji i w pełni odzwierciedla kompromis osiągnięty podczas negocjacji między Radą a Parlamentem Europejskim przy wsparciu Komisji.
25. Rada uważa zatem, że jej stanowisko w pierwszym czytaniu w wyważony sposób odzwierciedla wynik negocjacji oraz że po jego przyjęciu rozporządzenie przyczyni się do zwiększenia zrównoważonego charakteru i odporności europejskich lasów poprzez poprawę jakości i dostępności LMR oraz wspieranie innowacji i odporności na zmianę klimatu. Rozporządzenie będzie również sprzyjać konkurencyjności unijnego sektora leśnego.